

Dato

11.05.21

Vår Referanse

2020/14

Saksbehandler

Nina N. Hermansen

Protokoll 07/2021

Tariffnemndas vedtak av 11. mai 2021 om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene

Innledning

Saken gjelder videreføring av allmenngjøring av Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringen. Det vises til forskrift av 12. oktober 2018 nr. 1699 om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene.

Tariffnemnda mottok til behandling LOs begjæring av 25. november 2020 om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene. Nemnda besluttet å sende saken på høring. Høringsfristen ble satt til 26. februar 2021.

Tariffnemnda mottok fra LO et tillegg til begjæringen datert 7. mai 2021 med reviderte satser fra mellomoppgjøret i tråd med protokoll datert 27. april 2021 mellom NHO Mat og Drikke og Fellesforbundet.

Begjæringen

I begjæringen viser LO til at det fremdeles er behov for allmenngjøring som et nødvendig tiltak for å oppnå likeverdige lønns- og arbeidsvilkår mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft innen jordbruks- og gartnerinæringene. LO viser til Arbeidstilsynets tilsyn med virksomhetenes etterlevelse av allmenngjøringen innen jordbruk og gartneri, hvor det ble registrert brudd på reglene i 23 prosent av tilsynene.

Videre viser LO til analyse fra Fafo datert 19.10.20 av den lønnsmessige fordelingen innenfor allmenngjorte områder. Analysen er basert på SSBs sin lønnsstatistikk som ble samlet inn i september 2018. Det fremgår her at det er registrert 8.700 lønnsforhold for arbeidstakere i manuelle yrker mellom 20-60 år og med ansettelse ut over 6 mnd. Av disse hadde 3.500 Norge som fødeland. Nærmere 60 prosent av de registrerte lønnstakerne hadde dermed utenlandsk bakgrunn.

Videre fremgår det at den totale andelen arbeidstakere som i 2018 ble lønnet dårligere enn den da gjeldende laveste allmenngjorte minstesatsen på kr 135,05 var forholdsvis lik for nordmenn og østeuropeere (hvh 4 og 5 prosent). Utenlandske arbeidstakere fra land utenfor EØS og de med D-nummer skiller seg derimot markant ut med en langt høyere andel under minstesatsen (18 og 39 prosent).

LO påpeker at det er store differanser mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft når man ser på andelen med timelønn nær minstelønnsatsen (minstesats + 15 prosent). Mens 80 prosent av de norske arbeidstakerne lå over dette nivået, gjaldt det bare 32 prosent av arbeidstakerne med D-nummer.

LO viser til at det er foretatt endringer i lønnsbestemmelsene i overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene 2020-22 som etter deres syn bør få betydning for utformingen av lønnsbestemmelsene i forskriften § 3. Overenskomsten § 3.5.3 er endret slik at all godskrivning av praksis også gjelder for ansatte med tidsbegrensede arbeidsforhold. Bestemmelsen er dermed nå en fellesbestemmelse som gjelder alle.

Nåværende forskrift § 3 bokstav a) har en ordlyd som knytter forskjellige lønnsatser på inntil 12 uker og mellom 12-24 uker til praksis (ansettelse) hos den enkelte arbeidsgiver. LO fremholder at dette ikke er i samsvar med ordlyden i overenskomsten § 3.2 pkt 3.2.1 hva gjelder minstelønnsatser for ferie og innhøstingshjelp, og er heller ikke tråd med ovennevnte endring i § 3.5.3. LO foreslår derfor at ordlyden i forskriften endres slik at det ikke skal være tvil om at all opparbeidet praksis skal medregnes.

LO foreslår også at det i annet avsnitt i forskriften § 3 bokstav a) inntas en presisering om at:

"All relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet".

I tillegg bør nåværende setning i annet avsnitt endres slik:

Arbeidstakere over 18 år som har lønnsansiennitet utover 6 md skal ha lønn som ufaglært fast ansatt, jf. § 3 b)

I begjæringen fremholder LO at partene også endret § 3.3.1 i overenskomsten slik:

3.3.1 Røktare og avløser i fast turnus

Tidspunktet for ikrafttredelsen av godtgjørelsen for helgearbeid under dagens bokstav a og b som i dag gjelder fra lørdag kl.13 .00 til søndag kl. 24.00, endres til fra lørdag kl. 00.00 til søndag kl.24.00, jf. bokstav c.

LO anfører at endringen tilsier tilsvarende endringer i forskriften § 3 bokstav d) nr 1 og nr 2 slik at klokkeslettene mellom 13.00 og 24.00 endres til mellom 00.00 og 24.00. Det vil da (i stedet) ligge til rette for å forenkle bestemmelsen som foreslått nedenfor.

LO foreslår følgende endringer i forskriften § 3, herunder i minstelønnsatsene:

§ 3. Lønnsbestemmelser

a)	<i>Ferie- og innhøstingshjelp</i>	
	Arbeidstakere under 18 år:	106,15
	Over 18 år: nybegynner inntil 12 uker:	126,15

Over 18 år: 12–24 uker (3–6 md.)

131,65

All relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet. Arbeidstakere over 18 år som har lønnsansiennitet utover 6 md skal ha lønn som ufaglært fast ansatt, jf. § 3 b).

- b) *Fast ansatte arbeidstakere*
 - Ufaglærte arbeidstakere: 146,05
 - Arbeidstakere under 18 år: 115,65
- c) Tillegg for fagarbeidere: 13,00
- d) *Helge-/helligdagstillegg Røktare/avløsere i fast turnus*

Det betales et tillegg på 25 % på

- 1) lørdager og søndager
- 2) jul- og nyttårsaften
- 3) bevegelige helligdager og 1. og 17. mai.

- e) *Praktikanter som har inngått skriftlig opplæringsavtale med arbeidsgiver*
Praktikanter lønnes med minst 70% av nybegynnersats for fast ansatt arbeidstakere, jf. litra b).
Ytelser som betales som refusjon av utgifter som faktisk er påløpt på grunn av utsendingen, for eksempel reiseutgifter, kost og losji skal ikke regnes som lønn etter forskriften.

Høringsrunden

LOs begjæring om fortsatt allmenngjøring ble sendt på høring 8. desember 2020 med svarfrist 26. februar 2021.

Akademikerne støtter begjæringen av fortsatt allmenngjøring av tariffavtaler.

Arbeidstilsynet viser til sin kontroll med virksomhetenes etterlevelse av allmenngjøringsregelverket av tariffavtalene for tilsynene innen jordbruk og gartneri. Dette er fulgt opp i 122 tilsyn i perioden 2018-2020. Det forelå brudd på lønn i samsvar med forskriften i 16 prosent av tilsynene. Der Arbeidstilsynet fører kontroll med lønnsutbetaling, arbeidstid og innkvartering avdekkes det generelt brudd. Arbeidstilsynet slår fast at det fortsatt er sosial dumping/a-krim i landbruket, og at særlig utenlandske sesongarbeidere er utsatt. Dette viser at det fortsatt er hensiktsmessig med allmenngjøring av tariffavtale innenfor jordbruks- og gartnerinæringen. Arbeidstilsynet har ingen kommentarer til endringene i ordlyden som er foreslått.

LO har merknader til Tariffnemndas utkast til forskrift § 3 bokstav a) og bokstav d).

Nåværende forskrift § 3 bokstav a) har en ordlyd som knytter ulike lønnsatser til praksis (ansettelse) hos den enkelte arbeidsgiver på inntil 12 uker og mellom 12-24 uker. Dette er ikke i samsvar med ordlyden i overenskomsten § 3,2 pkt 3.2.1 hva gjelder minstelønnsatser for ferie og innhøstingshjelp, og er heller ikke tråd med protokollen (bilag 1 i begjæringen). Det fremgår her at overenskomsten § 3.5 pkt 3.5.3 er endret slik at all godskriving av praksis også gjelder for ansatte med tidsbegrensede arbeidsforhold. Pkt 3.5.4 som gjaldt tidsbegrensede arbeidsforhold, og som begrenset opparbeiding av lønnsansiennitet til arbeidstakere som arbeidet utover 8 uker, ble opphevet. Bestemmelsen i pkt 3.5.3 er dermed nå en felles bestemmelse som gjelder alle.

LO foreslo at ordlyden i forskriften § 3 bokstav a) endres lik ordlyden i overenskomsten pkt 3.2.1 slik:

- a) Ferie- og innhøstingshjelp
 - Arbeidstakere under 18 år: 106,15
 - Over 18 år: nybegynner inntil 12 uker: 126,15
 - Over 18 år: 12-24 uker (3-6 md.): 131,65

Ved at begrepet "ansatt" tas ut av bestemmelsen vil det ikke være rom for misforståelser om at all opparbeidet praksis skal medregnes, og ikke bare praksis knyttet til den aktuelle ansettelsen. I Tariffnemndas utkast til forskrift er dette ikke fulgt opp. LO opprettholder den tekst som ble foreslått begjæringen.

Til § 3 bokstav d) er endringen av overenskomsten § 3-3 pkt 3.3.1 beskrevet slik:

- 3.3.1 Røktare og avløser i fast turnus
 - Tidspunktet for ikrafttreddelsen av godtgjørelsen for helgearbeid under dagens bokstav a og b som i dag gjelder fra lørdag kl.13.00. til søndag kl. 24.00, endres til fra lørdag kl. 00.00 til søndag kl.24.00, jf. bokstav c.

Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene 2018 – 2020 § 3-3 pkt 3.3.1 lød slik før endring:

- 3.3.1 Røktare og avløser i fast turnus – helg og helligdagstillegg
 - Det betales et tillegg på 25% pr. arbeidet time
 - a) mellom kl. 13.00 lørdager og kl. 24.00 søndag
 - b) mellom kl. 13.00 og kl. 24.00 jul- og nyttårsaften
 - c) mellom kl. 00.00 og kl. 24.00 på bevegelige helligdager og 1. og 17. mai.

Det vil fremgå av ordlyden i protokollen ovenfor at også pkt 3.3.1 bokstav b), som gjelder arbeid på jul og nyttårsaften, er endret slik at tillegg skal beregnes fra lørdag kl 00.00 til søndag kl 24.00.

I Tariffnemndas utkast til forskrift § 3 bokstav d) nr. 2) er den tilsvarende bestemmelsen ikke endret slik at den fremdeles lyder "mellom klokken 13 og 24 jul- og nyttårsaften". Det riktige skal være mellom klokken 00 og 24 også her, hvilket også er omforent mellom partene.

I begjæringen foreslo LO følgende forenklede formuleringer i forskriften § 3 d):

d) Helge-/helligdagstillegg Røkttere/avløsere i fast turnus

Det betales et tillegg på 25 % på

1) lørdager og søndager

2) jul- og nyttårsaften

3) bevegelige helligdager og 1. og 17. mai.

NHO har inngitt hørings svar på vegne av NHO og tilsluttede landsforeninger. NHO bemerker innledningsvis at de er opptatt av ordnede arbeidsforhold og at en allmenngjøring innen rammene av allmenngjøringsloven, herunder Norges EØS-rettslige forpliktelser, i enkelte tilfeller kan være et hensiktsmessig virkemiddel. NHO påpeker at Allmenngjøringsloven stiller krav til dokumentasjon for at utenlandske arbeidstakere utfører arbeid på vilkår som er samlet sett dårligere enn gjeldende tariffavtale mv, jf. § 5, og fremhever at Tariffnemnda har en fakultativ adgang til å beslutte allmenngjøring, som innebærer at nemnda må vurdere behovet for allmenngjøring og forholdsmessigheten av det enkelte vedtak sett i forhold til den foreliggende dokumentasjonen.

Tariffnemnda har tidligere hatt en klar og konsekvent praksis om at det skal være samsvar mellom den vedtatte allmenngjøringsforskriften og den underliggende tariffavtalen. I tilfeller hvor partene i den underliggende tariffavtalen er uenige om tolkningen av tariffavtalen, har Tariffnemnda latt være å ta stilling til tolkningsspørsmålet. Tariffnemnda har hatt tillitt til at partene i arbeidslivet avklarer forståelsen av tariffavtalen enten gjennom enighet eller gjennom etablerte ordninger for tvisteløsning. NHO er opptatt av at Tariffnemndas praksis også fremover skal være basert på tillitt til partene i arbeidslivet.

NHO mener begjæringen fra LO er problematisk på flere punkter. LO foreslår følgende regulering av lønnsbestemmelser for ferie- og innhøstingshjelp:

"§ 3 Lønnsbestemmelser

a) Ferie- og innhøstingshjelp

Arbeidstakere under 18 år: 106,15

Over 18 år: nybegynner inntil 12 uker: 126,15

Over 18 år: 12–24 uker (3–6 md.) 131,65

All relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet. Arbeidstakere over 18 år som har lønnsansiennitet utover 6 md skal ha lønn som ufaglært fast ansatt, jf. § 3 b)."

Det som foreslås regulert er etter NHOs oppfatning ikke i samsvar med det som følger av overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene 2020-2022. For det første foreslår man å allmenngjøre regelen om beregningen av ansiennitet for fast ansatte og ansatte med tidsbegrensede arbeidsforhold for ferie- og innhøstingshjelp og for det andre foreslår man en ordlyd som ikke er i samsvar overenskomsten. Dersom Tariffnemnda allmenngjør tariffavtalen

slik begjæringen legger opp til vil det oppstå store forskjeller mellom forskriften og den underliggende tariffavtalen.

I dagens allmenngjøringsforskrift fremgår lønnsbestemmelsene av § 3. Etter denne bestemmelsen varierer lønnsatsen med ansettelsestidens lengde, henholdsvis inntil 12 uker og mellom 12-24 uker. Allmenngjøringsforskriften har imidlertid ikke regulert hvordan ansienniteten beregnes, til tross for at den underliggende tariffavtalen (Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene 2018 – 2020) hadde tre ulike regler/regelsett om beregning om lønnsansiennitet. Regelsettene var:

- § 3.5.3 godskrivning av praksis – fast ansatte
- § 3.5.4 godskrivning av praksis – tidsbegrensede arbeidsforhold
- § 3.2.1 lønnsansiennitet for ferie- og innhøstingshjelp

Ved tariffoppgjøret i 2020 ble reglene om ansiennitet endret ved at de to første punktene ble slått sammen – og bygget ut – og flyttet til et nytt punkt § 3-5. Reglene om lønnsansiennitet for ferie- og innhøstingshjelp ble imidlertid beholdt uendret i § 3-2. Den nye § 3-5 i Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene 2020-2022 lyder slik:

"§ 3-5. Lønnsansiennitet

3.5.1 Førstegangstjeneste Avtjent førstegangstjeneste i forsvaret og pålagt tjeneste som sivilarbeider skal godskrives som lønnsansiennitet ved ansettelse i første stilling etter avsluttet tjeneste.

3.5.2 Svangerskap Arbeidstakere som har permisjon i forbindelse med svangerskap/fødsel og adopsjon, opparbeider lønnsansiennitet i inntil 1 år, såfremt arbeidstaker oppbeholder rett til fødselspenger eller adopsjonspenger etter folketrygdloven §§ 14-4 og 14-14.

3.5.3 Godskrivning av praksis – fastansatte og ansatte med tidsbegrensede arbeidsforhold. All relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet. Likeverdige og/eller annen praksis eller utdanning som har betydning for stillingen godskrives etter avtale og tas med ved beregning av lønnsansiennitet ved ansettelsen.

Bestemmelsen i lønnsansiennitet for ferie- og innhøstingshjelp fremgår – som nevnt ovenfor – i uforandret form av § 3-2 punkt 3.2.1, hvor det heter:

"Ferie- og innhøstingshjelp opparbeider personlig lønnsansiennitet.

Ansettelse av ferie- innhøstingshjelp på begynnersats begrenses til arbeid av inntil 12 ukers varighet pr. kalenderår.

Ved opparbeidet ansiennitet utover ovennevnte (6 mnd.) går arbeidstakeren over på tariffens begynnerlønn for fast ansatte over 18 år."

Den første setningen i forslaget til allmenngjøring i § 3 a) er tilsvarende første setning av overenskomsten § 3-5 punkt 3.5.3 – altså setningen "[a]ll relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet." Denne setningen gjelder etter overenskomstens ordlyd bare for fast ansatte og for ansatte med tidsbegrensede arbeidsforhold. Det er gitt andre regler for beregningen når det gjelder ferie- og

innhøstningshjelp. Forslaget går altså ut på å "allmenngjøre" en regel som overenskomsten ikke opererer med for ferie- og innhøstningshjelp.

Den andre setningen i forslaget til allmenngjøring i § 3 a) lyder:

"Arbeidstakere over 18 år som har lønnsansiennitet utover 6 md skal ha lønn som ufaglært fast ansatt, jf. § 3 b)."

Overenskomstens regulering i § 3-2 punkt 3.2.1 lyder:

"Ved opparbeidet ansiennitet utover ovennevnte (6 mnd.) går arbeidstakeren over på tariffens begynnerlønn for fast ansatte over 18 år."

Etter NHO og NHO Mat og drikkes oppfatning er det ikke heldig å allmenngjøre en annen ordlyd enn den som følger av den underliggende overenskomst, med mindre helt spesielle omstendigheter gjør det nødvendig. Det er heller ikke heldig å allmenngjøre bare et utvalg av regelsettene, i det det vil lede til spørsmål om det er en bevisst forskjellig regulering enn den underliggende overenskomst. Dersom det i det hele tatt skal foretas allmenngjøring av reglene om lønnsansiennitet, er det NHO og NHO Mat og Drikkes oppfatning at hele bestemmelsen om lønnssetser for ferie- og innhøstningshjelp, herunder avsnittene som omhandler ansiennitet, må allmenngjøres. Reglene om lønnsansiennitet for ferie- og innhøstningshjelp står imidlertid i sammenheng med reguleringen av lønnsansiennitet i overenskomsten § 3- 5, og også den må i så fall allmenngjøres i sin helhet. Det er bare på denne måten man kan unngå at forskriften og overenskomsten tolkes ulikt.

Når det gjelder LOs begjæring om regulering av bestemmelsen for røktere og avløsere i fast turnus, synes NHO og NHO Mat og Drikke at ordlyden i Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæring § 3.3 punkt 3.3.1 skal reguleres ordrett inn i ny forskrift § 3 d), med de endringer som ble fremforhandlet mellom partene under lønnsoppgjøret 2020. Når det gjelder utkastet til forskrift, skal også punkt 2 under bokstav d) endres til "mellom klokken 00.00 og 24 jul- og nyttårsaften".

Norsk Bonde- og Småbrukarlag støtter LOs begjæring om allmenngjøring av tariffavtale. De støtter endringen i forskriften § 3 bokstav a). Videre støtter de LO i:

- presiseringen om at «all relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet».
- Forslaget om at «arbeidstakere over 18 år som har lønnsansiennitet utover 6 mnd. Skal ha lønn som ufaglært, jf. § 3 b)»
- Forslaget om forenklingen av tidspunktet for ikrafttredelsen for helgearbeid slik at klokkeslettene mellom 13.00 og 24.00 endres til mellom 00.00 og 24.00.

Norsk Gartnerforbund uttaler seg også på vegne av produsentorganisasjonene Nordgrønt SA, Gartnerhallen SA og Produsentforeningen 1909. De har ingen merknader til at minstelønnssetene endres. De bemerker:

Dersom ansiennitetsreglene skal endres bør det være godt begrunnet og praktisk mulig å forstå og etterleve. Forslaget i begjæringen følger ikke fraseringsene i overenskomsten, og dette er uheldig. Hvis det skal være aktuelt å allmenngjøre ansiennitetsberegninger må det være

betydelig klarere hva disse vurderingene skal være, og det bør være en tydelig, felles forståelse både mellom partene i forhandlingene og landbrukets organisasjoner i forkant.

I utkast til ny forskrift § 3 siste ledd, lyder setningen All relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet. Vurderingen av hva som er «all» og «relevant» praksis etterlater stort rom for diskusjon, og vil være umulig å kontrollere med foreslått ordlyd. LO skriver at grunnlaget for å foreslå denne tilføyingen er å lette tilsynspraksis, og etter vårt syn vil dette ikke bli noe klarere av tilføyingen.

«All» praksis kan ikke gjelde. Det må kunne vises til en viss kontinuitet slik at en sikrer at den praksis som skal telle, har en verdi. Vi foreslår på denne bakgrunn at det dersom reglene skal endres, fortsatt opprettholdes en tidsmessig grense for hvilken arbeidserfaring som skal telle, og at det på denne måten klargjøres hva som kan regnes som «relevant praksis» som gir rett til opprykk i lønn. Uten en slik nedre grense vil vurderingene kunne bli vanskelig å håndtere. Dersom endringene skal foretas, er det behov for å definere hva «all ansiennitet» er, ellers så blir dette et «såpestykke».

Norske Landbrukstenester mener at det er fortsatt er behov for delvis allmenngjøring av Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringen. Dersom bestemmelser om ansiennitet blir allmenngjort mener vi at det er viktig at ordlyden i overenskomsten under § 3.2.1 blir tatt med i sin helhet. § 3.5.3 fra overenskomsten bør også i så tilfelle allmenngjøres i sin helhet som et eget punkt. Vi mener ansiennitetsbestemmelser ikke bør allmenngjøres inntil avtalepartene i samarbeid har avklart forståelsen av dagens ansiennitetsbestemmelser i overenskomsten. Når det gjelder tillegg for røktere og avløsere i fast turnus har de ingen merknader til at oppdatert ordlyd i overenskomsten blir tatt med inn i allmenngjort tariffavtale. De bemerker at i redigert utkast til forskrift så er det ikke tatt med endringer i forhold til § 3 bokstav d) punkt 2).

Spekter er prinsipielt uenig i omfanget av allmenngjøring som i dag brukes og den praksis som nå synes å være etablert, der tidligere allmenngjøringsvedtak nærmest automatisk videreføres uten en grundig ny vurdering av om det fortsatt er grunnlag for allmenngjøring for en ny tariffperiode. Spekter fremhever følgende:

Allmenngjøring er et kraftig myndighetsinngrep og må derfor etter Spekters oppfatning kun brukes der det klart er dokumentert at lønns- og arbeidsvilkårene ligger vesentlig under det som må anses som sosialt akseptabelt i Norge. Dersom Tariffnemnda likevel finner å ville videreføre allmenngjøringen vil Spekter uttale at vi er skeptiske til at det allmenngjøres andre bestemmelser enn minstelønnsbestemmelser. Vi har ingen merknader til at minstelønnsattsene justeres i tråd med resultatet fra overenskomstrevisjonen 2020.

Justis- og beredskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Utenriksdepartementet har ingen merknader.

Tariffnemnda innhentet i forkant av behandlingen statistikk fra SSB over lønnsnivået bransjene som var begjært allmenngjort.

Tariffnemndas vurderinger

Tariffnemnda finner etter en samlet vurdering av dokumentasjonen at vilkårene for fortsatt allmenngjøring er til stede.

Tariffnemnda har særlig lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. En stor andel av de utenlandske arbeidstakerne lønnes på et nivå rundt den allmenngjorte satsen. Det er betydelige forskjeller i lønnsnivået mellom norske og utenlandske arbeidstakere. Nemnda viser videre til at Arbeidstilsynet i perioden 2018 til september 2020 gjennomførte 147 tilsyn, og det ble registrert brudd på allmenngjøringsreglene for lønn i 23 prosent av tilsynene. Tariffnemnda har også vektlagt at partene i bransjen støtter opp om fortsatt allmenngjøring av tariffavtalen.

Partene har blitt enige om endringer i overenskomsten knyttet til lønnsansiennitet. Det er bestemmelser som bidrar til å sikre et forsvarlig beskyttelsesnivå for arbeidstakere som faller inn under forskriften. De nye bestemmelsene om lønnsansiennitet i overenskomsten bør derfor være reflektert i forskriften. Forskriften § 3 «Lønnsbestemmelser» får et nytt punkt litra c) «Lønnsansiennitet».

Bestemmelsen i forskriften § 3 om helge-/helligdagstillegg for røktere/avløsere i fast turnus endres også i samsvar med endringer i den underliggende tariffavtalen.

Tariffnemnda viderefører forskriften med de reviderte satsene fra mellomoppgjøret i 2021.

Tariffnemndas vedtak

Med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. har Tariffnemnda truffet vedtak om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene.

Tariffnemndas vedtak innebærer at forskriften om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene videreføres med noen endringer og justerte satser.

Oslo, 11. mai 2021

Terese Smith Ulseth
Steinar Holden
Giuditta Cordero-Moss
Andreas van den Heuvel
Kurt Weltzien

Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene

Hjemmel: Fastsatt av Tariffnemnda 11. mai 2021 med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. (allmenngjøringsloven) § 5.

Kap. I. Innledende bestemmelser

§ 1. Grunnlaget for allmenngjøring

Forskriften er fastsatt på grunnlag av Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringene 2020–2022 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og NHO Mat og Drikke på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Fellesforbundet på den annen side.

§ 2. Virkeområde og gjennomføringsansvar

Forskriften omfatter jordbruks- og gartneriarbeid, hagesenter, planteskolearbeid og lager/terminalarbeid, samt alle fag innenfor området landbruk, naturbruk og naturforvaltning som naturlig utføres innenfor næringen.

Forskriften gjelder ikke for lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomhet som utfører arbeidsoppdrag som nevnt i første ledd skal sikre at bestemmelsene i forskriften gjennomføres.

Kap. II. Lønns- og arbeidsvilkår

§ 3. Lønnsbestemmelser

Arbeidstakere som utfører arbeid i henhold til § 2, skal minst ha en lønn per time på kroner:

a) Ferie- og innhøstingshjelp

Arbeidstakere under 18 år:	109,40
Over 18 år: ansatt inntil 12 uker:	129,40
Over 18 år: ansatt mellom 12–24 uker (3–6 md.)	134,90

Arbeidstakere over 18 år som er ansatt mer enn 6 md. skal ha lønn som ufaglært fast ansatt, jf. § 3 b).

b) Fast ansatte arbeidstakere

Ufaglærte arbeidstakere:	149,30
Arbeidstakere under 18 år:	118,90

c) *Lønnsansiennitet*

1) Ferie og innhøstingshjelp

Ferie- og innhøstingshjelp opparbeider personlig lønnsansiennitet.

Ansettelse av ferie-innhøstingshjelp på begynnersats begrenses til arbeid av inntil 12 ukers varighet pr. kalenderår.

Ved opparbeidet ansiennitet utover ovennevnte (6 mnd.) går arbeidstakeren over på tariffens begynnerlønn for fast ansatte over 18 år.

2) Godskrivning av praksis – faste ansatte og ansatte med tidsbegrensede arbeidsforhold

All relevant praksis innenfor gartneri, hagebruk og landbruk skal medregnes i beregningen av lønnsansiennitet. Likeverdig og/eller annen praksis eller utdanning som har betydning for stillingen godskrives etter avtale og tas med ved beregning av lønnsansiennitet ved ansettelsen.

d) *Tillegg for fagarbeidere:*

13,00

e) *Helge-/helligdagstillegg*

Røktere og avløsere i fast turnus – helg og helligdagstillegg:

Det betales et tillegg på 25% pr. arbeidet time

a) mellom kl. 00.00 lørdager og kl. 24.00 søndag

b) mellom kl. 00.00 og kl. 24.00 jul- og nyttårsaften

c) mellom kl. 00.00 og kl. 24.00 på bevegelige helligdager og 1. og 17. mai.

f) *Praktikanter som har inngått skriftlig opplæringsavtale med arbeidsgiver*

Praktikanter lønnes med minst 70 % av satsen for ufaglært fast ansatte arbeidstakere, jf. litra b).

Ytelser som betales som refusjon av utgifter som faktisk er påløpt på grunn av utsendingen, for eksempel reiseutgifter, kost og losji skal ikke regnes som lønn etter forskriften.

§ 4. Regulering av lønn i forskriftens virketid

Tariffnemnda kan endre satsene i § 3 som følge av tariffrevisjoner.

Kap. III. Fravikelighet m.m.

§ 5. Fravikelighet

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

§ 6. Lønns og arbeidsvilkår i lov eller forskrift

Bestemmelser i lov eller andre forskrifter som vanligvis gjelder for arbeidsforhold, kommer også til anvendelse for arbeidsforhold som omfattes av forskriften her, herunder

- lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)
- lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie og
- lov 26. april 1947 nr. 1 om 1 og 17 mai som høgtidsdager.

Forskriften gjelder med de begrensninger som følger av lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1-7.

Kap. IV. Ikrafttreden m.m.

§ 7. Ikrafttreden og opphør

Forskriften trer i kraft 1. juli 2021.

Forskriften gjelder inntil Tariffnemnda treffer nytt vedtak. Forskriften opphører likevel å gjelde dersom partene i tariffavtalene ikke har krevet nytt vedtak innen en måned etter at tariffavtalene er avløst av nye avtaler, jf. allmenngjøringsloven § 7.

Forskrift 12. oktober 2018 nr. 1699 om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene oppheves samtidig med ikrafttredelse av denne forskrift.